

Kuidas Eesti sai EUMETSATi, ECMWF ja HIRLAMI liikmeks?

Tõnu Viik

Tartu Observatoorium
2015

1. Toomas Frey koosolek 90-ndate alguses
Lohusalus

2. Tarandi komisjon Hüdrometi
ümbekorraldamiseks

3. EMHI loomine

4. Prof. Rein Rõõmu mittehüdrostaatiline
mudel ja HIRLAM

5. Ühinemine ECMWFIGa

6. Ühinemine EUMETSATiga

7. Natuke WMOst

Komisjon esitas 11. oktoobril 2001 ministrile ettekande, milles olid rõhutatult välja toodud EMHI põhiülesanded:

1. Meteoroloogiliste ja hüdrooloogiliste vaatlusandmete kogumine vaatlusvõrgu abil;
2. Meteoroloogilised ja hüdrooloogilised seisundihinnangud ning prognoosid;
3. Meteoroloogilise ja hüdrooloogilise rezhiimi analüüs ja üldistamine, andmetöötlus, andmepankade loomine, sealhulgas kliimauuringud, kliimamuutuste monitooring

1. Liitumine Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskusega (ECMWF - *European Centre for Medium-Range Weather Forecast*) partnerriigi staatusega. See on EMHlle elutähtis, sest võimaldab töös kasutada Euroopa Keskuse numbriliste prognoosmudelite baasil koostatud ilmakaarte, samuti saada tasuta väljaõpet.

2. Liitumine Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Organisatsiooniga, (EUMETSAT – European Meteorological Satellites Organisation), sest satelliidifotod on pilvemassiivide liikumisega seotud ilmamuutuste, sh erakordsete, kriisiolukordi tekitada võivate ilmastikunähtuste ennustamiseks hädavajalikud.

3. Liitumine Põhja-Euroopa ilmaradarite võrguga (NORDRAD) annab meile ligipääsu mitmete ohtlike ilmastikunähtuste (tugevad sademed, äikesed jms.) levikuinfole laialdastel territooriumidel.

Eestis on territooriumi nõuetekohaseks katmiseks tarvis paigaldada teine radar Tartusse.

4. Liitumine HIRLAMi nõukoguga (HIRLAM - Kõrglahutusega Piiratud Ala Modelleerimine numbrilise ilmaennustuse jaoks;
High Resolution Local Area Modelling for numerical weather prediction).

See võimaldaks Eestis käivitada oma numbrilise prognoosi ja muuta sellega Eesti ilmateenistus naaberriikidest vähem sõltuvaks (Eestis on vastavad spetsialistid olemas).

Komisjon tegi ettepaneku valitsuse investeerida lähiaastatel EMHI arengusse ca 97 miljonit krooni, selle sees oli:

- EMHile oma maja ehitamine,
- ilmaradar Tartusse,
- automaatjaamade soetamine,
- palgafondi kasv jms.

Komisjon nentis, et EMHI ümberstruktureerimine juba toimub ja töötajate arv on viimase 10 aastaga vähenenud 40%.

Keskkonnaministrile tehti ettepanek võtta menetlusse ilmaseadus ja forsseerida EMHI põhimääruse allakirjutamist.

Keskkonnaminister Villu Reiljan ja ECMWFi peadirektor Dominique Marbouty kirjutavad alla lepingu Eesti ühinemiseks ECMWFIGa (26.09.2006)

Keskkonnaminister Rein Randver on kirjutanud alla ühinemislepingu EUMETSATiga. Pilti hoiab EUMETSATI peadirektor Lars Prahm (Darmstadt, 20.12.2006)

WMO peasekretär Michel Jarraud vastuvõtul Eesti Vabariigi presidendi juures 9. novembril 2005

Tänan kuulamast ja vaatamast!